

*Лариса Григорівна РЕВА,
науковий співробітник Інституту
біографічних досліджень НБУВ,
кандидат філологічних наук (Київ)*

БІБЛІОГРАФІЧНІ ТА ДОВІДКОВІ ДЖЕРЕЛА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ БІОГРАФІКИ КІНЦЯ ХХ - ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

У статті зроблено спробу проаналізувати сучасний стан біобібліографічного та довідкового джерелознавства української літературної біографіки. Зроблено висновки щодо її формуючих чинників і напрямків подальшого розвитку.

Ключові слова: літературна біографіка, бібліографічні посібники, довідники, інформація.

In this article an effort was made to analyze the modern condition of the bibliographic and informational source studies of the Ukrainian literary biography. The conclusions were made concerning its forming reasons and directions of its further development.

Key words: literary biography, bibliographic textbooks, information centers, information.

В статье сделана попытка проанализировать современное состояние биобиблиографического и справочного источниковедения украинской литературной биографии. Сделаны выводы относительно её формирующих факторов и направлений дальнейшего развития.

Ключевые слова: литературная биография, биобиблиографические пособия, справочники, информация.

Система літературних біобібліографічних і довідкових видань, як складова частина загальнодержавної системи наукової та технічної інформації, дає змогу як зорієнтуватися у репертуарі даної галузі знань, так і відстежити джерелознавчі ресурси української літературної біографіки, визначити важливі віхи її історії та з'ясувати сучасний стан.

Наукові допоміжні та довідкові літературні видання як джерела біографіки розглядалися у відповідних розділах ву-

зівських підручників [1; 22], огляд і аналіз біобібліографічних і довідкових літературних джерел здійснений також у працях Л. І. Гольденберга [4], Р. С. Жданової [5], частково, -- у монографії В. С. Чижка [29].

Об'єкт нашого дослідження -- загальнолітературні науково-допоміжні бібліографічні посібники, словники та довідники про життя та творчість українських митців, підготовлені вітчизняними літературознавцями та бібліографознавцями в кінці ХХ -- на початку ХХІ ст. Ці видання розглядаються нами як цілісне явище, об'єднане спільними художніми дискурсами, суголосністю ідейно-естетичних орієнтирів, спрямованих на збереження та якомога повніше висвітлення життя та творчості українських літераторів.

Методом дослідження є бібліографічний огляд і критичний аналіз означених видань щодо їх жанрово-стильової парадигми та ідейно-естетичного навантаження.

Джерелами пошуку матеріалів для дослідження стали каталоги та картотеки Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, Національної парламентської бібліотеки України, Інституту літератури імені Тараса Шевченка, обласних наукових бібліотек, літописи книг і журнальних статей, періодичні видання, окремо видані бібліографічні та довідкові посібники, видання музеїв та заповідників.

Чинником, котрий визначає змістовну та жанрово-типологічну структуру системи біобібліографічних і довідкових джерел літературної біографіки, є довідково-інформаційні потреби споживачів щодо публікації документальних літературно-біографічних творів та їхніх авторів. Особливе значення в цій системі мають загальнолітературні бібліографічні посібники, довідкові видання та їхні різновиди, котрі становлять винятково важливу ланку, широко представлену в друкованій продукції кінця ХХ -- початку ХХІ ст.

Бібліографічні та довідкові посібники, присвячені окремим літературним діячам, підготовлені в цей час, мають виразне фахове спрямування та демонструють чіткі естетичні критерії, нові методологічні підходи та концепції у науковому пізнанні та потрактуванні життя й діяльності українських митців. Водночас стало можливим видавати посібники, скервані на формування національної гідності українського загалу, пробудження в ньому державницьких устремлінь. Так,

біобібліографічні посібники стали містити важливі архівні матеріали, дослідження вітчизняних і зарубіжних науковців, що сприяє не лише їх ушляхетненню, а й об'єктивності та повноті інформації. Адже ще в кінці ХІХ ст. німецький вчений Е. Бернгейм писав: «Знайти і взяти на облік, в міру можливості, все, що може слугувати джерелом» [26, с. 187].

На сьогодні в Україні склалася чітка організаційна структура створення літературної бібліографічної інформації. Історично визначилася спеціалізація діяльності провідних бібліографічних центрів, зростає роль універсальних багатогалузевих наукових бібліотек, Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, філологічних факультетів університетів, журналу «Слово і час», державної наукової установи «Книжкова палата України ім. І. Федорова», Спілки письменників України. Окремий фактографічний біографічний матеріал міститься у біограмах Української літературної енциклопедії, Енциклопедії сучасної України, Енциклопедії історії України, видавництвах, окремих авторів.

Інформування громадськості про стан розвитку літературної біографіки здійснюється за допомогою різних типів біобібліографічних і довідкових видань. Удосконалюється змістовно-типологічна структура системи посібників. Поруч із традиційними загальними бібліографічними покажчиками створюються інші жанри біобібліографічної інформації¹. Особливо це помітно у виданнях краєзнавчого спрямування. Так, про життєписи відомих осіб різної національності, які народилися, училися, якийсь час проживали та працювали у Львові (Б.-І. Антонич, Ю. Андрухович, С. Бандера, І. Вільде, М. Грушевський, Д. Донцов, С. Лем, Б. Лепкий, Д. Павличко, І. Римарук, І. Франко, В. Чорновіл та ін.), розповідається у компактній енциклопедії -- першому довідковому виданні, де в стислій формі подано найціннішу інформацію про Львів [18]. А про творчі долі літераторів Буковини йдеться у хрестоматії «Письменники Буковини другої половини ХІХ -- першої половини ХХ ст.» [15].

Збагатилася також тематична палітра посібників. Увагу упорядників інформаційних біобібліографічних видань привертають публікації не лише про представників давньої

¹ Скажімо, біобібліографічні нариси, шкідли, біобібліографічні словники, довідники, енциклопедії, енциклопедичні словники тощо.

та літератури XIX–XX ст., сучасних письменників, літературознавців, критиків матерікової України, а й дослідження щодо дисидентів, репресованих письменників і літературознавців, українців, котрі живуть і творять за межами Батьківщини [13]. Також у довідковій літературі, присвяченій лауреатам знаних міжнародних відзнак, стали наголошуватися постаті вихідців з України. Скажімо, у книзі Л. Шкляр та А. Шпиталь «Під знаком Нобеля: Лауреати Нобелівської премії миру: 1901–2006» (К., 2009), де вміщено розповіді про долі понад ста письменників від Рене Сюллі-Прюдома (1901) до Орхана Памуха (2006) включно, йдеться й про вихідця з України Шмуеля Агнона (народився в с. Бучан Тернопільської обл.), котрий отримав Нобелівську премію в галузі літератури за 1966 р. за «глибоко оригінальне мистецтво оповідання, навіяного єврейськими національними мотивами». Автори вводять читача в дивовижну атмосферу непересічних людських доль. Стисло подано основні періоди їхнього життя і діяльності, розширену біографічну інформацію та нобелівські промови, виголошені при отриманні премії. Чимало нового відкриває українському читачеві й знакова для даної теми книга В. Абліцова «Галактика Україна. Українська діаспора: Видатні постаті» (К., 2007), присвячена українським діячам діаспори. Книжка є спробою інформаційно-популярного видання, присвяченого вихідцям із етнічних українських земель, які стали успішними американцями, європейцями чи австралійцями. Відтак, вона, зрештою, підсумовує інформацію про інтелектуальні досягнення наших зарубіжних співвітчизників та їхніх нащадків й не даремно епіграфом до видання стали слова колишнього Державного Секретаря США Генрі Кіссінджера: «Треба, щоб про Україну стало відомо у світі якнайбільше і якнайшвидше». Біографічні відомості щодо письменників, вихідців із України, зібрані в спеціальному розділі «Література і журналістика». Вони складають цінне інформаційне джерело для сучасного науковця, що цікавиться українською літературною біографією.

Для фахівців особливе значення мають окремо видані загальні науково-допоміжні літературні бібліографічні посібники, що складають основу системи бібліографічних видань із питань літературно-художньої біографії. Вони моделюють масиви та потоки публікацій із питань біографіки, диференційовано їх представляючи й, водночас, інтегруючи в необхід-

ні параметри, що відповідають інтересам читачів і перспективним напрямкам літературної біографіки. На основі моделювання здійснюється підсумкова функція бібліографії історико-літературної біографіки. Ці посібники зазвичай концентрують і зберігають значні масиви бібліографічної інформації, прагнучи водночас вичерпної повноти та достовірності.

Різноманітне коло тем, що висвітлюються в цих покажчиках, реєстрація великої кількості книг і статей, що характеризують літературний процес конкретного періоду, забезпечує їм довге життя. Так, бібліографічний покажчик Н. М. Реви та Г. С. Реви «Українська література. Теорія, історія та методика викладання», виданий київським видавництвом «Вища школа» ще 1987 р., досі не втратив свого довідкового значення, орієнтуючи читача у виданнях про життєписи представників давньої літератури, літератури ХІХ–ХХ ст. та про літературознавчі матеріали загального та персонального характеру. Те саме можна сказати і про бібліографічний покажчик, виданий Добровільним товариством любителів книги України «Поезія Радянської України: 1981–1985 рр.» [17], що теж зберігає на сьогодні інформаційну функцію, оскільки майже вичерпно інформує про видання поетичних творів окремих авторів, що вийшли в Україні та у видавництвах колишнього Радянського Союзу впродовж певного стислого часу, про стилеві особливості та авторську своєрідність поетів, їхній життєвий і творчий шлях.

Значний внесок у створення посібників такого типу зробили обласні наукові бібліотеки [9; 10; 16].

Серед загальнонаукових бібліографічних видань слід виокремити посібники, присвячені вченим-філологам, викладачам вузів, створені у науково-дослідних і вищих навчальних закладах [2; 12].

Україна має також давні традиції в створенні біобібліографічних літературних словників і довідників. Їхня особливість полягає в тому, що ці посібники поєднують біографічні та бібліографічні відомості про письменника. Значною подією літературного життя нашого часу стала поява після сорокарічної перерви переробленого першого тому знаного п'яти томного біобібліографічного словника «Українські письменники» (за редакцією О. І. Білецького) — «Давня українська література (ХІ–ХVІІІ ст.)» у редакції Л. Є. Махновця (Х., 2005), де подані відомості про видання українського фольклору та української

давньої літератури від XI до XVIII ст. включно. Також у виданні представлені письменники й окремі твори як писемної, так і усної давньої словесності, оригінальна та перекладна, духовна і світська література. Про кожного згаданого письменника подається біографічна довідка, список творів і літератури про них.

Заслугове на увагу також біобібліографічний довідник «Письменники України», упорядкований В. П. Павловською, Л. Ф. Бубною та Л. М. Сіренко (К., 2006), в якому зібрані творчі біографії сучасних письменників України — членів Національної спілки письменників країни. Кожна стаття містить стислі відомості про час і місце народження літератора, його освіту, трудовий шлях, а також про твори, що вийшли окремими виданнями.

Великий творчий колектив співробітників Центру українознавства при Київському національному університеті імені Тараса Шевченка у співпраці з науковцями Інституту літератури імені Тараса Шевченка НАН України, літературною громадськістю України та вченими зарубіжжя (Австралії, Білорусі, Болгарії, Бразилії, Грузії, Канади, Молдови, Польщі, Росії, Словаччини, США, Чехії, Франції, Японії) підготував довідник «Українська література у портретах і довідках» [27], в якому зроблено спробу підсумувати набутки історії українського письменства від найдавніших часів до початку XX ст. Прагнення редколегії «увиразнити» українознавчу спрямованість національної літератури, що становила її органічну сутність від найдавніших часів, — цілком виправдане та доречне. Такий підхід дав можливість авторам статей показати в теоретичному й історичному аспектах розмаїття творчих постатей (а їх більше 200) та ідейно-естетичний розвиток національної словесності. Завдяки високому фаховому рівню літературознавчих статей, підготовлених досвідченими авторами, довідник виявився цікавим і безперечно вагомим внеском у систему інформаційно-бібліографічних ресурсів із української літератури. Відрадно, що увага учнів і студентів, на яких розрахований посібник, спрямовується на маловідомі до нашого часу імена, літературознавчі терміни та поняття, визначні пам'ятки українського письменства. Імпонує те, що статті подано з максимальним збереженням авторського стилю. Вони далекі від мовних кліше енциклопедій, словників, що нівелюють авторське мовлення.

Значну кількість біографічних матеріалів щодо діячів літератури вміщують академічні видання «Історії української літератури» [6], підручники з історії літератури для вузів, наукові збірники [19; 20, с. 13–15], праці окремих авторів. Так, книги В. Качкана [7; 8] написані на основі архівних джерел, раритетів, газетно-журнальної періодици, епістолярію та містять унікальні біографічні матеріали та документи. До постої та сьомої книжок серії «Українське народознавство в іменах» залучені постаті визначних українських письменників, учених, культурологів, публіцистів, видавців, чия творчість замовчувалася десятки років (скажімо, Б. Лепкий, М. Крушельницька, М. Кичура та ін.). У основу праці М. Логвиненка «До останнього патрона...» [11] лягли власні спостереження автора, з яких постають життєві та творчі долі майстрів слова (П. Тичини, А. Малишка, М. Бажана, П. Усенка, О. Ільченка, О. Гончара та ін.). Збірка нарисів і есеїв «Слово про літературу та письменників Придніпров'я», впорядкована Л. Н. Степовичкою (Булах) [25] містить літературні портрети, біографічні огляди, ілюстративний матеріал щодо 70-літньої історії Дніпропетровської обласної Спілки письменників. У збірнику, зокрема, розглянуті життєписи багатьох забутих і ще малознаних сучасних літераторів Придніпровського краю.

Широкий резонанс у літературному середовищі мала також книга В. Шевчука «Муза Роксоланська: Українська література XVI–XVIII ст.» [30]. Це оригінальне авторське дослідження, синтез біобібліографічних і літературознавчих сентенцій щодо літературних діячів XVI–XVIII ст., де поруч із відомими письменниками відкриваються нові імена та твори.

Вагомий внесок у створення посібників з літературної біографіки зробила Національна парламентська бібліотека України (далі – НПБ України). Крім численних персональних тут двічі на рік видаються покажчики серії «Бібліотекознавство і бібліографія», що поруч із інформацією про видання з різних галузей бібліотекознавства та бібліографії подають відомості про біобібліографічні літературні матеріали.

Відповідаючи на потреби суспільства, НПБ України активно працює в галузі підготовки словникової та ретроспективної інформації. Зокрема, на часі була поява словника «Українські письменники діаспори» [28]. Біобібліографування творів українських письменників діаспори НПБ України розпочала ще

1995 р. За цей час побачили світ 5 біобібліографічних покажчиків. Після доповнень та уточнень матеріали вийшли як окреме видання у двох частинах, що охоплюють імена як відомих, так і мало знаних в Україні літераторів українського зарубіжжя. В основу посібників лягли матеріали, зібрані відомим ученим, нині покійним, Ф. Погребенником. Біографічна інформація, вміщена у словник, дає змогу широкій громадськості глибше ознайомитися з життям і творчістю українських письменників США, Канади, Австралії, Німеччини, Аргентини та інших країн, розширює знання про творчі здобутки наших співвітчизників, які за різних обставин опинилися за межами рідної землі.

Актуальним є також ґрунтовний науково-допоміжний ретроспективний бібліографічний покажчик «Репресії в Україні: 1917–1990 рр.» [23], що містить матеріали понад 4000 офіційних документів, монографій, спогадів, матеріалів конференцій, журнальних публікацій і статей зі збірників, що вийшли друком в Україні у роки незалежності та розкривають відомості про репресії радянської влади щодо українців. Дані про джерела щодо репресованих письменників і літературознавців зібрані в розділі «Бібліографії» та в допоміжному іменному покажчику.

Цінним доробком НІБ України стала також праця Р. С. Жданової «Бібліографічні джерела українського літературознавства, мовознавства та фольклористики: 1990–2002» [5], що продовжило відоме видання Л. І. Гольденберга «Літературознавча книга в Українській РСР» [4], котре охоплює біобібліографію з 1918 по 1989 р. включно. Праця Р. С. Жданової містить бібліографічні матеріали, численні біобібліографічні публікації, що вийшли на території України у 1990–2002 рр. [14].

Особливу групу бібліографічних посібників, що часто використовуються дослідниками, складають систематичні покажчики змісту літературно-художніх та історико-літературних видань, у яких подаються відомості про перші публікації творів, маловідомі критичні праці, рецензії, життєвий і творчий шлях письменників.

В історії української та російської бібліографії відомі покажчики змісту багатьох журналів. У повоєнний час бібліографи Львівської бібліотеки Академії наук України імені В. Стефаніка видали низку покажчиків, присвячених журналам, що відіграли помітну роль у розвитку української літератури, журналістики, передової суспільної думки. Серед них систематичні покажчики змісту журналів «Друг», «Народ», «Житє і слово», «Вікна», «Життя й революція», «Зоря» та ін. Поява покажчиків, що знайомлять загал із змістом часописів,

які пересічний читач не міг ще до недавнього часу без спеціального дозволу тримати в руках, явище досить схвальне.

Давно назріла потреба в створенні покажчиків змісту інших періодичних видань, які мають велике значення для істориків літератури та інших груп читачів, тому вихід із друку 2003 р. систематичного покажчика змісту часопису «Червоний шлях» теж привернув до себе увагу літературної громадськості. Основним своїм завданням колектив редакції вважав популяризацію художніх творів і літературознавчих досліджень, присвячених життєписам митців та письменників, чия зірка спалахнула в 20-і рр., а потім надовго згасла в спецховищах (Х. Алчевської, І. Багряного, М. Драй-Хмари, М. Йогансена, Д. Загула, Т. Осьмачки, Б. Антоненка-Давидовича та ін.). Драматургія представлена творами М. Івченка, Я. Мамонтова, Г. Хоткевича тощо. Часопис не скупився й на ознайомлення українського читача з зарубіжними здобутками, зокрема творами М. Горького, Янки Купали, М. Богдановича, М. Джавахішвілі, В. Маяковського, К. Магарі, Ш. Руставелі, Л. Квітка та ін. Із авторів далекого зарубіжжя представлені твори Р. Бернса, Й. Бехера, Е. Верхарна тощо. Серед рубрик часопису були публіцистика та мемуаристика. Мемуаристика подає справді цінні для сучасного дослідника та читача спогади про Панаса Мирного, М. Коцюбинського, П. Грабовського та ін. українських і зарубіжних письменників.

Численні біобібліографічні матеріали про українських письменників, теоретичні напрацювання з питань бібліографії літературного джерелознавства, публікуються також у збірниках наукових праць Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, університетських наукових збірниках і періодичних виданнях.

Літературна бібліографія володіє великим арсеналом різних типів тематичних науково-допоміжних загальнолітературних бібліографічних посібників і довідкових видань, що інформують про життєписи письменників та літературні явища, з ними пов'язані. Формування системи цих посібників тісно пов'язана із специфікою об'єкта (художньою літературою та літературознавством), динамікою духовних потреб культури та інформаційних потреб суспільства.

Аналіз стану сучасного літературного біобібліографічного та довідкового джерелознавства засвідчує вагоме значення наявних матеріалів, що є опосередкованими чинниками формування художньої культури в Україні в добу цивілізаційної глобалізації.

На жаль, нині спостерігається невмотивоване відставання науково-допоміжної літературної бібліографії та використан-

ня нею застарілих методико-теоретичних постулатів. На нашу думку, відчутну роль у цьому відіграло вилучення з навчальних програм вузів предмету «Бібліографія художньої літератури та літературознавства», що значно звузило суто науковий дискурс розуміння проблеми.

Дослідження у даній царині наукового знання й досі мало провадяться іншими дослідниками, що визначає безперечну новизну нашої роботи та засвідчує необхідність розвитку подібних наукових розвідок.

1. Библиография художественной литературы и литературоведения [Текст] / под ред. С. А. Трубникова. – М. : Книга, 1985.
2. Викладачі Ніжинської вищої школи (1890–2001) [Текст] : біобібліогр. покажч. / уклад. Л. В. Гранатович ; Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин, 1998. – Ч. 1–4.
3. Вчені-філологи Ніжинської вищої школи [Текст] : біобібліогр. покажч. / склад. Г. В. Самойленко та ін. ; Ніжин. пед. ін-т ім. М. Гоголя. – Ніжин, 1993. – 336 с.
4. Гольденберг, Л. І. Літературознавча книга в Українській РСР : питання теорії та історії : 1918–1989 [Текст] : путівник / Л. І. Гольденберг. – 2 вид., випр. і доп. – К. : Вища шк., 1990. – 256 с.
5. Жданова, Р. С. Бібліографічні джерела українського літературознавства, мовознавства та фольклористики : 1990–2002 [Текст] / Р. С. Жданова. – К., 2004. – 208 с.
6. Жулинський, Г. «То твій, сину, батько» [Текст] / Жулинські Г. та М. // Київ. – 2004. – № 1/2. – С. 97.
7. Качкан, В. А. Нариси історії української культури в персоналіях (XIX–XX ст.) [Текст] : навч. посібник-хрестоматія / В. А. Качкан ; НАН України та ін. – Коломия : Вид.-полігр. т-во «Вік», 2005. – 396, [1] с.
8. Качкан, В. Хай святиться ім'я твоє : історія української літератури і культури в персоналіях (XIX–XX) [Текст] / В. А. Качкан. – Л., 2004. – Кн. 6–7. – 720 с.
9. Лауреати літературно-мистецької премії імені Сидора Воробкевича (2001–2005) [Текст] : біобібліогр. покажч. / авт.-уклад. О. О. Гаврилюк, Ю. В. Боганюк ; Чернівець. ОУНБ ім. М. Івасюка. – Чернівці, 2006. – Вип. 2. – 80 с.
10. Літератори Хмельниччини – члени Національної Спілки письменників України [Текст] : біобібліогр. покажч. / уклад. С. Б. Гук, В. О. Мельник ; Хмельниц. ОУНБ ім. М. Островського. – Хмельницький, 2005. – 58 с.
11. Логвиненко, М. «До останнього патрона...» : долі українських письменників XX сторіччя очима літературознавця, критика [Текст] : спогади, нариси, штрихи (шкіци) до портретів – X і III тисячоліття / М. Логвиненко // Слово і час. – 2003. – № 2. – 414 с.
12. Львівському відділенню Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України – 10 років [Текст] : біобібл. покажч. / авт. іст. нарисів Є. К. Нахлік ; уклад. О. О. Федорук. – Л. : Ліга-прес, 2003. – 132 с.

13. Міжнародний біографічний словник дисидентів країн Центральної та Східної Європи й колишнього СРСР [Текст] / уклад. Є. Захаров, В. Овсієнко. – Х. : Права людини, 2006. – Т. 1 : Україна, ч. 1. – 2006. – 514 с.
14. Патока, В. Важливе бібліографічне джерело [Текст] / В. Патока // Слово і час. – 2005. – № 10. – С. 82–84.
15. Письменники Буковини другої половини XIX – першої половини XX ст. [Текст] : хрестоматія. – Чернівці, 1998–2001. – ч. 1–2.
16. Письменники Чернігівщини [Текст] : біобібліогр. довід. – Чернівці : КП «Вид-во «Чернігівські обереги» ; Ніжин. тов. «Вид-во «Аспект-Поліграф», 2005. – 79 с.
17. Поезія Радянської України : 1981–1985 рр. [Текст] / упоряд. Н. М. Рева, Л. Г. Рева. – К., 1987. – 164 с.
18. Популярна енциклопедія Львова : історія, культура, людина, місто [Текст]. – Л. : Ставропігійон, 2009. – 252 с.
19. Рева, Л. Г. Академические издания «Истории украинской литературы» [Текст] / Л. Г. Рева // Книжная культура : опыт прошлого и проблемы современности. – М. : Наука, 2008. – С. 303–307.
20. Рева, Л. Г. Наукові збірники як один із ресурсів української біографістики [Текст] / Л. Г. Рева // Вісник Кн. палати. – 2006. – № 9. – С. 13–15.
21. Рева, Л. Г. Учебные издания для изучения университетских курсов истории украинской литературы [Текст] / Л. Г. Рева // Книжная культура : опыт прошлого и проблемы современности. – М. : Наука, 2006. – С. 249–253.
22. Рева, Н. М. Бібліографія української художньої літератури та літературознавства [Текст] / Н. М. Рева. – К. : Вища шк., 1979.
23. Репресії в Україні : 1917–1990 рр. [Текст] / авт.-упоряд. Є. Бабич, В. Патока ; вступ. ст. С. І. Білокін. – К. : Смолоскип, 2007. – 519 с.
24. Сліпушко, О. Україна [Текст] : енцикл. словник / О. Сліпушко. – К. : Аконт, 2008.
25. Слово про літературу та письменників Придніпров'я [Текст] : нариси та есеї / упоряд. Л. Н. Степовичка (Булах). – Д. : ВАТ «Дніпрокнига», 2005. – 535 с.
26. Соболев, В. Новочасна сповідь чи традиційний щоденник [Текст] / В. Соболев // Слово і час. – 2005. – № 10. – С. 31–41.
27. Українська література у портретах і довідках : давня література та література XIX ст. [Текст] : довідник / редкол. : С. П. Денисюк, В. Г. Дончик, П. П. Кононенко та ін. – К. : Либідь, 2000. – 360 с.
28. Українські письменники діаспори [Текст] : матеріали до біобібліогр. словника / вступ. ст. Ф. Погребенник ; авт.-уклад. О. Білик, Г. Гамалій, Ф. Погребенник ; відп. ред. В. Кононенко ; НІПБ України. – К., 2006–2007. – ч. 1–2.
29. Чишко, В. Біографічна традиція та наукова біографія в історії і сучасності України [Текст] / В. С. Чишко ; НБУВ, Ін-т біогр. досліджень. – К., 1996. – 240 с.
30. Шевчук, В. Муза Роксоланська : українська література XVI–XVIII ст. [Текст] : у 2 кн. – К., 2003–2005. – кн. 1–2.
31. Шевчук В. Українська література (до 20-х років XX ст.) : із вершин та низин [Текст] : дитяча енцикл. / В. О. Шевчук. – К., 2006. – Бібліогр. : с. 559–572 (272 назви).
32. Bernheim, E. Lehorhuck der historischen methode [Text] / E. Bernheim. – Lpz., 1894.

Рева Л. Г. Бібліографічні та довідкові джерела української літературної біографіки кінця ХХ – початку ХХІ століття.

Ключові слова: літературна біографіка, бібліографічні посібники, довідники, інформація.

Стаття продовжує серію публікацій авторки з питань літературної біографіки. Проаналізовано історіографію, рівень дослідженості та сучасний стан української біобібліографічної та довідкової літературної біографіки. Розглянуто чинники, що впливають на змістовну та жанрово-типологічну системи біобібліографічних і довідкових видань, відзначено їхній фаховий рівень. Говориться також про організаційну структуру підготовки літературної довідково-бібліографічної інформації.

Reva L. G. Bibliographic and information sources of the Ukrainian literary biography of the ending of the XX – beginning of the XXI century.

Key words: literary biography, bibliographic textbooks, information centers, information.

The article continues the publication range of the author concerning the literary biography questions. The historiography, the research level and the modern condition of the Ukrainian bibliographic and informational literary biography were analyzed. The work examines the reasons that influence the content and genre-typological systems of the bibliographic and informational publications, their professional level is pointed out. It is also said about the organizing structure of the preparation of the literary informational-bibliographic information.

Рева Л. Г. Библиографические и справочные источники украинской литературной биографии конца ХХ – начала ХХІ века.

Ключевые слова: литературная биография, библиографические пособия, справочники, информация.

Статья продолжает серию публикаций автора по вопросам литературной биографии. Проанализировано историографию, уровень исследованности и современное состояние украинской биобиблиографической и справочной литературной биографии. Рассмотрено факторы, влияющие на содержательную и жанрово-типологическую системы биобиблиографических и справочных изданий, отмечен их профессиональный уровень. Говорится также про организационную структуру подготовки литературной справочно-библиографической информации.